

دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی البرز

آموزشی درمانی سردار سپهد شهید حاج قاسم سلیمانی

کتابچه اختصارات رایج بهار ۱۴۰۲

عنوان	صفحات
اختصارات اورژانس	۲-۴
اختصارات رایج در بخش زنان	۵
اختصارات رایج در بخش اطفال و نوزادان	۶
اختصارات رایج در بخش داخلی و عفونی	۷-۸
اختصارات رایج در بخش گوارش	۹
اختصارات رایج در بخش جراحی عمومی	۱۰
اختصارات رایج در بخش نورولوژی	۱۱
اختصارات رایج در بخش ارتوپدی	۱۲

اختصارات عمومی و اورژانس

ردیف	کلمه اختصاری	توضیح انگلیسی	توضیح فارسی
۱	Abd	Abdomen/ Abdominal	شکم/ شکمی
۲	ACS	Acute Coronary Syndrome	سندرم کرونری حاد
۳	AF	Atrial Fibrillation	فیبریلاسیون دهلیزی
۴	ALL	Acute Lymphocytic Leukemia	لوسمی لنفوسیتیک حاد
۵	ARF	Acute Renal Failure	نارسایی حاد کلیوی
۶	BBB	Bundle Branch Block	بلوک شاخه باندل
۷	BP	Blood Pressure	فشار خون
۸	BSL	Blood Sugar Levels	سطوح قند خون
۹	BPPV	Benign Paroxysmal Positional Vertigo	سرگیجه وضعیتی حمله ای خوش خیم
۱۰	BUN	Blood Urea Nitrogen Levels	سطوح نیترژن واوره خون
۱۱	C.A	Car Accident	تصادف با اتوموبیل
۱۲	CAD	Coronary Artery Disease	بیماری شریان کرونری
۱۳	CHD	Coronary Heart Disease	بیماری عروق کرونری قلب
۱۴	CHF	Congestive Heart Failure	نارسایی احتقانی قلب
۱۵	CNS	Central Nervous System	سیستم اعصاب مرکزی
۱۶	COPD	Chronic Obstructive Pulmonary Disease	بیماری مزمن انسدادی ریوی
۱۷	Ch.P	Chest Pain	درد قفسه سینه
۱۸	CPR	Cardio-Pulmonary Resuscitation	احیای قلبی ریوی
۱۹	CVA	Cerebro-Vascular Accident	حوادث عروق مغزی (سکته مغزی)
۲۰	DX	Diagnosis	تشخیص
۲۱	ECG	Electro Cardiograph	ثبت ضربانات الکتریکی قلب (نوار قلب)
۲۲	EEG	Electro Encephalogram	ثبت جریانات الکتریکی مغز (نوار مغز)
۲۳	ENT	Ear Nose and Throat	گوش، بینی، حلق

توضیح فارسی	توضیح انگلیسی	کلمه اختصاری	ردیف
قند ناشتای خون	Fasting Blood Sugar	FBS	۲۴
تب با منبع ناشناخته	Fever Of Undetermined Origin	F.U.O	۲۵
کیسه صفرا	Gall Bladder	GB	۲۶
دیابت ملیتوس بارداری	Gestational Diabetes Mellitus	GDM	۲۷
ریفلاکس گاسترو ائوزوفاژیال	Gastro-Esophageal Reflux	GER	۲۸
معدۀ ای رودۀ ای	Gastro Intestinal	I.G	۲۹
ضربان قلب	Heart Rate	HR	۳۰
هایپرتانسیون (فشار بالا)	Hypertension	HTN	۳۱
دیابت ملیتوس وابسته به انسولین	Insulin-Depended Diabetes Mellitus	IDDM	۳۲
کلیه، مجرای ادراری، مثانه	Kidney, Ureter, Bladder	KUB	۳۳
جانبی	Lateral	Lat	۳۴
درد قسمت پایین کمر	Low Back Pain	LBP	۳۵
ربع تحتانی چپ	Left Lower Quadrant	LLQ	۳۶
از دست دادن هوشیاری	Loss Of Consciousness	LOC	۳۷
چپ	Left	Lt	۳۸
ربع فوقانی چپ	Left Upper Quadrant	LUQ	۳۹
دارو درمانی	Medication	Meds	۴۰
سکته قلبی	Myocardial Infarction	MI	۴۱
تصویربرداری تشدید مغناطیسی	Magnetize Resonance Imaging	MRI	۴۲
سخت شدن بافتی متعدد	Multiple Sclerosis	MS	۴۳
ترومای متعدد	Multiple Trauma	MT	۴۴
حوادث وسایل موتوری	Motor Vehicle Accident	MVA	۴۵
سوند بینی-معدۀ	Naso Gastric Tube	NGT	۴۶
تهوع، استفراغ، اسهال	Nausea, Vomiting, Diarrhea	NVD	۴۷

ردیف	کلمه اختصاری	توضیح انگلیسی	توضیح فارسی
۴۸	Obs	Observation	مشاهده، تحت نظر
۴۹	PE	Pleural Effusion	پلورال افیوژن
۵۰	PE	Pulmonary Edema	ادم ریوی
۵۱	PID	Pelvic Inflammatory Disease	بیماری التهابی لگن
۵۲	PSVT	Paroxysmal Supra Ventricular Tachycardia	تاکی کاردی حمله ای فوق بطنی
۵۳	PTSD	Post-Traumatic Stress Disease	بیماری استرس پس از تروما
۵۴	PVC	Premature Ventricular contraction	انقباض زودرس بطنی
۵۵	RBC	Red Blood Cells	سلول های قرمز خون
۵۶	RLL	Right Lower Lobe	لوب تحتانی راست
۵۷	RLQ	Right Lower Quadrant	ربع تحتانی راست
۵۸	RUQ	Right Upper Quadrant	ربع فوقانی راست
۵۹	RX	Treatment / Orders / Prescription	درمان / دستور / تجویز دارو
۶۰	STD	Sexually Transmitted Disease	بیماری منتقله از طریق جنسی
۶۱	T/ TEMP	Temperature	دما
۶۲	TB	Tuberculosis	سل ریوی
۶۳	TIA	Transient Ischemic Attack	حمله ایسکمی گذرا
۶۴	URTI / URI	Upper Respiratory Tract Infection	عفونت قسمت فوقانی دستگاه تنفس
۶۵	USA /UA	Un-Stable Angina	آنژین صدری
۶۶	UTI	Urinary Tract Infection	عفونت دستگاه ادراری
۶۷	VB	Vaginal Bleeding	خونریزی واژینال

اختصارات رایج در بخش زنان

ردیف	کلمه اختصاری	توضیح انگلیسی	توضیح فارسی
۱	Ab	Abortion	سقط
۲	APR	Anterior Posterior Repair	ترمیم افتادگی رحم و مثانه
۳	AUB	Abnormal Uterus Bleeding	خونریزی غیر طبیعی رحم
۴	BSO	Bilateral Salpingo-Oophorectomy	برداشت دو طرفه تخمدان - لوله های رحمی
۵	Complete Ab	Complete Abortion	سقط کامل
۶	CPD	Cephalopelvic Disproportion	تنگی لگن
۷	CS	Cesarean Section	زایمان سزارین
۸	D&C	Dilation And Curettage	دیلاتاسیون و کورتاژ
۹	GDM	Gestational Diabetes Mellitus	دیابت ملیتوس بارداری
۱۰	IUD	Intra Uterine Device (For Contraceptive)	وسیله داخل رحمی
۱۱	LMP	Last Menstrual Period	آخرین دوره قاعدگی
۱۲	Missed Ab	Missed Abortion	سقط فراموش شده
۱۳	NST	Non stress Test	تست بدون استرس
۱۴	NVD	Normal Vaginal Delivery	زایمان طبیعی
۱۵	PCOD	Poly Cystic Ovarian Disease	بیماری تخمدان پلی کیستیک
۱۶	PID	Pelvic Inflammatory Disease	بیماری التهابی لگن
۱۷	PMB	Post Menopausal Bleeding	خونریزی پس از یائسگی
۱۸	PROM	Premature Rupture of Membranes	پارگی زود هنگام پرده های جنینی
۱۹	TAH	Total Abdominal Hysterectomy	هیسترکتومی کامل شکمی
۲۰	TL	Tubal Ligation	توبکتومی
۲۱	VB	Vaginal Bleeding	خونریزی واژینال

اختصارات رایج در بخش اطفال و نوزادان

ردیف	کلمه اختصاری	توضیح انگلیسی	توضیح فارسی
۱	AOM	Acute Otitis Media	التهاب حاد گوش میانی
۲	FC	Febrile Convulsions	تشنج های تبزا
۳	FUO	Fever of Unknown Origin	تب بدون علت
۴	FWL	Fever Without Local	تب با موضع نامشخص
۵	GE	Gastro Enteritis	التهاب معده ای - روده ای (اسهال و استفراغ)
۶	GIB	Gastro-Intestinal Bleeding	خونریزی معده ای - روده ای
۷	ILD	Interstitial Lung Disease	بیماری بینابینی ریه
۸	PN	Pneumonia	پنومونی
۹	RDS	Respiratory Distress Syndrome	سندروم دیسترس تنفسی
۱۰	UTI	Urinary Tract Infection	عفونت سیستم ادراری

اختصارات رایج در بخش داخلی و عفونی

ردیف	کلمه اختصاری	توضیح انگلیسی	توضیح فارسی
۱	AIDS	Acquired Immune Deficiency Syndrome	سندروم نقص ایمنی اکتسابی
۲	ALL	Acute Lymphoblastic Leukemia	لوسمی لنفوبلاستیک حاد
۳	ARF	Acute Renal Failure	نارسایی کلیوی حاد
۴	BPH	Benign Prostatic Hypertrophy	هایپرتروفی خوش خیم پروستات
۵	CHF	Congestive Heart Failure	نارسایی احتقانی قلبی
۶	COPD	Chronic Obstructive Pulmonary Disease	بیماری انسدادی مزمن ریه
۷	CKD	Chronic Kidney Disease	بیماری مزمن کلیوی
۸	CRF	Acute Renal Failure	نارسایی کلیوی مزمن
۹	CVA	Cardiovascular Accident	حادثه عروق قلبی (سکته مغزی)
۱۰	DI	Diabetes Insipidus	دیابت بی مزه
۱۱	DIC	Disseminated Intravascular Coagulation	انعقاد داخل عروقی منتشر
۱۲	DK/ DKA	Diabetic Ketoacidosis	کتواسیدوز دیابتی
۱۳	DM	Diabetes Mellitus	دیابت ملیتوس
۱۴	DVT	Deep Vein Thrombosis	ترومبوز ورید عمقی
۱۵	ESR	Erythrocyte Sedimentation Rate	میزان رسوب اریتروسیت
۱۶	ESRD	End-Stage Renal Disease	مرحله نهایی بیماری کلیوی
۱۷	GE	Gastro Enteritis	التهاب معده ای - روده ای
۱۸	GIB	Gastro-Intestinal Bleeding	خونریزی معده ای - روده ای
۱۹	GOO	Gastric Outlet Obstruction	انسداد مجرای خروجی دستگاه گوارش
۲۰	HCAP	Health-Care Associated Pneumonia	پنومونی ناشی از مراقبت های بهداشتی
۲۱	HSS	Hypertrophic Subaortic Stenosis	تنگی مجاری زیر آئورتی به دلیل بزرگی مجاری دیگر
۲۲	HTN	Hypertension	هایپرتانسیون (فشار خون بالا)

۲۳	IBS	Irritable Bowel Syndrome	سندروم روده ی تحریک پذیر
۲۴	IDA	Iron Deficiency Anemia	کم خونی فقر آهن
۲۵	IDDM	Insulin-Depended diabetes mellitus	دیابت ملیتوس وابسته به انسولین
۲۶	IFP	Interstitial Fibrosis Pulmonary	فیبروز بینابینی ریه
۲۷	IHD	Ischemic Heart Disease	بیماری ایسکمیک قلب
۲۸	ILD	Interstitial Lung Disease	بیماری بینابینی ریه
۲۹	NAFLD	Non-Alcoholic Fatty Liver Disease	بیماری کبد چرب غیر الکلی
۳۰	NIDDM	Non-Insulin-Depended diabetes mellitus	دیابت ملیتوس غیروابسته به انسولین
۳۱	OSA	Obstructive Sleep Apnea	آپنه انسدادی خواب
۳۲	PE	Pulmonary Embolism	آمبولی ریوی
۳۳	PN	Pneumonia	پنومونی
۳۴	PTE	Pulmonary Thrombus Embolism	ترومبوآمبولیسم ریوی
۳۵	TB	Tuberculosis	سل ریوی
۳۶	URTI / URI	Upper Respiratory Tract Infection	عفونت قسمت فوقانی دستگاه تنفس
۳۷	UTI	Urinary Tract Infection	عفونت سیستم ادراری

اختصارات رایج در بخش گوارش

ردیف	کلمه اختصاری	توضیح انگلیسی	توضیح فارسی
۱	CRC	Colorectal Cancer	سرطان روده ای- مقعدی
۲	DC	Duodenum Ulcer	زخم دئودنوم
۳	ESLD	End-Stage Liver Disease	مرحله نهایی بیماری کبدی
۴	ERCP	Endoscopic Retrograde Cholangial Pancreatography	کولانژیو پانکراتوگرافی رتروگراد با اندوسکوپ
۵	EV	Esophageal Varices	واریس مری
۶	EVL	Esophageal Varices Ligation	مسدود کردن واریس مری
۷	GE	Gastro Enteritis	التهاب معده ای - روده ای
۸	GERD	Gastro Esophageal Reflux Disease	بیماری ریفلاکس مری - معده‌ای
۹	GIB	Gastro-Intestinal Bleeding	خونریزی معده ای - روده ای
۱۰	GOO	Gastric Outlet Obstruction	انسداد مجرای خروجی دستگاه گوارش
۱۱	HEG	Hemorrhagic Erosive Gastritis	گاستریت فرسایشی هموراژیک
۱۲	IBD	Inflammatory Bowel Disease	بیماری التهابی روده ای
۱۳	IBS	Irritable Bowel Syndrome	سندروم روده ی تحریک پذیر
۱۴	NASH	Non-Alcoholic Steato Hepatitis	هپاتیت غیر الکلی
۱۵	PBC	Primary Biliary Cirrhosis	سیروز اولیه صفراوی
۱۶	PSC	Primary Sclerosing Cholangitis	کولانژیت اسکروز کننده اولیه
۱۷	PU / PUD	Peptic Ulcer Disease	زخم گوارشی
۱۸	SBO	Small Bowel Obstruction	انسداد روده باریک
۱۹	SHH	Sliding Hital Hernia	فتق هیاتال کشویی
۲۰	SIBO	Small Intestinal Bacterial Over groth	رشد بیش از حد باکتری‌های روده
۲۱	SOD	Sphincter of Oddi Dysfunction	اختلال در اسفنکتر Odd

۲۲	UC	Ulcerative Colitis	التهاب زخمی روده بزرگ
----	----	--------------------	-----------------------

اختصارات رایج در بخش جراحی عمومی

ردیف	کلمه اختصاری	توضیح انگلیسی	توضیح فارسی
۱	Adh	Adhesion	چسبندگی
۲	Ant	Anterior	قدامی
۳	Bil	Bilateral / Both Side	هر دو طرف
۴	CBD	Common Bile Duct	مجرای صفراوی مشترک
۵	Ex	Exploration	بررسی
۶	GA	General Anesthetic	بییهوشی عمومی
۷	GB	Gall Bladder	کیسه صفرا
۸	I & D	Incision And Drainage	برش و تخلیه
۹	IH	Inguinal Hernia	هرنی اینگواینال
۱۰	LA	Local Anesthetic	بی حسی موضعی
۱۲	Lap	Laparotomy	لاپاراتومی
۱۳	OLIS	Open Lateral Internal Sphincterectomy	برداشتن اسفنکتر داخلی جانبی
۱۴	PID	Pelvic Inflammatory Disease	بیماری التهابی لگن
۱۵	Post-Op	Post-Operative	بعد از عمل
۱۶	Pre-Op	Pre-Operative	قبل از عمل
۱۷	PUD	Peptic Ulcer Disease	زخم گوارشی

اختصارات رایج در بخش نورولوژی

ردیف	کلمه اختصاری	توضیح انگلیسی	توضیح فارسی
۱	CNS	Central Nervous System	سیستم اعصاب مرکزی
۲	CVA	CerebroVascular Accident	حادثه عروق مغزی (سکته مغزی)
۳	EDx	Electro Diagnostic Study	مطالعه تشخیصی الکتریکی
۴	EEG	Electro EncephaloGram	ثبت جریانات الکتریکی مغز (نوار مغز)
۵	ICH	Intra Cerebral Heamorrhage	خونریزی داخل مغزی
۶	IIH	Idiopathic Intracranial Hypertension	افزایش فشار خون داخل جمجمه نامشخص
۷	LP	Lumbar Puncture	پانکشن کمری
۸	MG	Myasthenia Gravis	بیماری میاستنی گراویس
۹	MS	Multiple Sclerosis	سخت شدن بافتی متعدد
۱۰	PNS	Peripheral Nervous System	سیستم اعصاب محیطی
۱۱	ICP	Intra Cranial Pressure	فشار درون جمجمه ای

اختصارات رایج در بخش ارتوپدی

ردیف	کلمه اختصاری	توضیح انگلیسی	توضیح فارسی
۱	CR	Close Reduction	جانندازی بسته
۲	CRIF	Close Reduction with Internal Fixation	جانندازی بسته با ثابت کننده داخلی
۳	CTS	Carpal Tunnel Syndrome	سندرم تونل کارپال
۴	DJD	Degenerative Joint Disease	بیماری دژنراتیو مفصل
۵	DRUJ	Distal Radio Ulnar Joint	مفصل رادیوآلنار دیستال
۶	DX	Dis Location	در رفتگی
۷	FX	Fracture	شکستگی
۸	IF	Internal Fixation	فیکساتور داخلی
۹	OR	Open Reduction	جا اندازی باز
۱۰	ORIF	Open Reduction with Internal Fixation	جانندازی باز با ثابت کننده داخلی
۱۱	THA	Total Hip Arthroplasty	تعویض کامل مفصل لگن
۱۲	TKA	Total Knee Arthroplasty	تعویض کامل مفصل زانو
۱۳	TTS	Tarsal Tunnel Syndrome	سندرم تونل تارسال